

ВПЛИВ ВИРОБНИЦТВА НА СПОСІБ ЖИТТЯ СУСПІЛЬСТВА

Актуальність. Дану тему досліджували велика кількість вчених, і велика кількість вчених продовжує робити це і сьогодні, тому що саме виробництво є тим нюансом, який визначав спосіб життя суспільства в певний історичний період. Тому кожна освічена людина повинна вивчати те, як виробництво впливало на людей конкретної епохи, а також який тип виробництва був притаманний тій чи іншій історичній добі. Також варто знати які чинники призводили до зміни виробництва, які винаходи докорінно міняли суспільний лад і як вони впливали на життя людей та на історичний прогрес. **Мета дослідження,** яким чином могло виробництво міняти долі людей і долю всього людства. Потрібно детально вивчити яким часовим межах відповідав конкретний тип виробництва, що саме призводило до зміни цих типів, як ці зміни впливали на сучасників та на майбутні покоління, а також чи є доцільною думка про те, що виробництво є однією із найважливіших рушійних сил, які не дають нашому суспільству зупинитися на місці і постійно змушують його розвиватися. **Об'єкт дослідження.** Об'єктом дослідження у цій праці виступає поняття «суспільство», його становлення та розвиток в історичній перспективі. **Предмет дослідження.** У цій роботі розглядається конкретно який вплив мало виробництво на становлення та розвиток суспільства, як це саме виробництво може вплинути на майбутнє сьогоденного суспільства. Суспільство – складний феномен, який різні вчені в різні епохи розглядали по-своєму. Одним з найбільш популярних поглядів на розвиток суспільства є те, що суспільство розвивається відповідно до того, який тип виробництва є притаманним конкретному періоду. В широкому розумінні, суспільне виробництво охоплює усі сфери суспільної праці і суспільної трудової діяльності: матеріальне виробництво, що забезпечує людей матеріальними засобами життя, сферу послуг, у тому числі охорона здоров'я і соціальне забезпечення, виробництво духовних цінностей (духовне виробництво), діяльність соціальних інститутів, що забезпечують виховання та освіту, підготовку до самостійної життєдіяльності, коротше, весь процес соціалізації людини. Соціально-філософська категорія "продуктивні сили" відображає систему суб'єктивних (людина) і об'єктивних (речових) елементів процесу матеріального виробництва. До цієї системи насамперед належать люди — безпосередні учасники цього виробництва, які організують, спрямовують, здійснюють матеріально-виробничий процес завдяки своїм фізичним даним, знанням, досвіду, вмінням і навичкам. Люди — головна продуктивна сила суспільства [2, с. 134]. Міра їх компетентності, професіоналізму, готовності свідомо, відповідально і якісно виробляти продукцію на підприємствах всіх форм власності, практичної реалізації цієї готовності є критерієм економічної ефективності, а в цілому — цивілізованості народів і держав на різних етапах їх історії. Здійснюючи процес виробництва, люди змінюють навколишню природу і разом з тим змінюють свою власну природу, формуються як соціальні істоти. Виробляючи певним способом матеріальні блага, люди виробляють відповідний уклад свого життя, оскільки спосіб виробництва є певний вид життєдіяльності індивідів, їх певний спосіб життя. Вироблений у соціумі спосіб виробництва (поряд з природними умовами) забезпечує не лише соціальні умови життєдіяльності суспільства, але й соціальний спосіб життя й діяльності конкретного індивіда [3, с. 311]. Продуктивні сили визначають виробничі відносини. Розвиток продуктивних сил обумовлюється удосконаленням всіх їх компонентів: кваліфікації, професіоналізму і виробничого досвіду людей; диференціації поділу праці, розширення та поглиблення її спеціалізації; засобів виробництва, знарядь праці, техніки і технологічного застосування науки [1, с. 102]. Зі зміною продуктивних сил змінюються виробничі відносини. Другу сторону способу виробництва становлять виробничі відносини. Це особливий тип відносин, що виникає в процесі матеріального виробництва. Саме виробничі відносини визначають систему суспільної організації діяльності. Під виробничими відносинами розуміють: по-перше, соціальну форму суспільного виробництва і, по-друге, засіб впливу людей один на одного. Вступати у виробничі відносини людей спонукають

об'єктивні умови, незалежні від свідомості, волі людей обставини, що склалися у суспільстві. Для роботи з новими знаряддями праці необхідні знання, уміння і навички їх застосування. Ось чому йде процес постійного удосконалення всіх елементів продуктивних сил, аж до того, що знання стають науковими, а наука перетворюється на безпосередню продуктивну силу. У середині ХХ ст. відбувається науково-технічна революція, що перетворила увесь виробничий процес і саму людину. Нові продуктивні сили вимагають нових виробничих відносин. Але продуктивні сили залежать від відносин власності. А відносини власності, як свідчить історія, не змінюються швидко. Тому виникає невідповідність, між продуктивними силами, що пішли вперед, і відсталими у розвитку виробничими відносинами. Застарілі виробничі відносини стримують розвиток нових продуктивних сил. На рубежі ХІХ-ХХ ст. необмежені можливості науки привели до створення передумов науково-технічної революції: по-перше, природничо-наукові передумови почали складатися з відкриття електрона, радіо, перетворення хімічних елементів, створення теорії відносності, квантової теорії, що означало проникнення у мікросвіт та у світ велетенських швидкостей [2]. За таких умов з середини ХХ ст. науково-технічний прогрес перейшов до якісно нового етапу, що називається науково-технічною революцією. Науково-технічна революція - докорінний переворот у продуктивних силах суспільства: науці, техніці, людині [3, с. 89]. У сучасних умовах інноваційні перетворення перш за все проявляються у кардинальній зміні елементів виробничих систем і створенні винятково нових речовин і матеріалів [4, с. 2]. **Висновки:** виробництво мало один із найбільш вагомих впливів на розвиток суспільства протягом всього його існування. Виробництво завжди було, є і буде тією рушійною силою, навколо якої будувалися засади і норми в конкретній епосі. Будь-яка корінна зміна у самій суті виробництва як загального явища в певний період призводила до кардинальних змін у житті цілих народів, і, якщо вірити прогнозам учених, так буде продовжуватись і у майбутньому.

Література

1. Андрущенко В. Я., Михальченко М. І. *Сучасна соціальна філософія. Курс лекцій.* — К., 1996. — 132с.
2. Белл Д. *Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования.* — М., 1999. — 246с.
3. Кизим М. О. *Перспективи розвитку і комерціалізації нанотехнологій в економіках країн світу та України / М. О. Кизим, І. Ю. Матюшенко ; НАН України, Наук.-дослід. центр індустр. проблем розвитку.* — Харків : ІНЖЕК, 2011. — 389 с.
4. Марчук Л.П. *Вплив інноваційних змін на розвиток суспільства.* — К., 2011. — с.3.
5. *Світоглядні та соціокультурні засади формування модерної української нації: монографія/Т.В.Гончарук, Н.В.Гнасевиц, М.І.Гурик, О.М.Рудакевич, Р.Ю.Чигур, М.Л.Шумка; за ред.. професора О.М.Рудакевича.* — Тернопіль: ТНЕУ, 2015. — 256с.
6. Гончарук Т.В. *Філософія економіки як філософська дисципліна /Т.В. Гончарук //Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Філософія.* — 2007. - №45. — С.175-178.
7. Чигур Р. *Німецькі мислителі про природу власності /Руслан Чигур, Юлія Божок//Світоглядні та соціокультурні засади формування модерної української нації: щоріч. наук. пр. / відп. За вип.. Т.В.Гончарук.* — Тернопіль: ТНЕУ, 2015. — С.189-195.
8. Гончарук-Чолач Т. *Сучасні парадигми державного управління: теоретико-філософське осмислення / Тетяна Гончарук-Чолач // Психологія і суспільство.* — 2010. - №4. — С.72-81.